

Informácia o výsledku kontroly hospodárenia s verejnými prostriedkami v Slovenskom národnom stredisku pre ľudské práva

Kontrola bola vykonaná v zmysle uznesenia Výboru Národnej rady SR pre ľudské práva a národnostné menšiny č. 32 z 29. 11. 2010 v súlade s plánom kontrolnej činnosti Najvyššieho kontrolného úradu SR na rok 2011.

Účelom kontroly bolo preveriť dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov, hospodárnosti, efektívnosti a účinnosti pri nakladaní s prostriedkami štátneho rozpočtu SR v rokoch 2008 až 2010, s osobitným zreteľom na informačné systémy, účtovné a ekonomické služby, personalistiku a na odmeňovanie členov správnej rady a činnosť správnej rady.

Výsledky kontroly ukázali, že Slovenské národné stredisko pre ľudské práva ako verejný obstarávateľ bol v zmysle ustanovenia § 9 ods. 1 zákona o verejnom obstarávaní povinný postupovať podľa tohto zákona. Kontrolou však boli zistené viaceré porušenia zákona o verejnom obstarávaní, napríklad:

- v jednom prípade uzatvoril zmluvu s dodávateľom a uhradil faktúru za dodanie tovaru o dva týždne skôr ako vykonal prieskum trhu za účelom obstarania tohto tovaru, čím konal v rozpore s ustanovením § 9 ods. 4 zákona o verejnom obstarávaní;
- pôvodne obstaraný balík služieb Informačných systémov rozdelil do viacerých zmlúv s tým istým dodávateľom, čím rozdelil predmet obstarávania a porušil tým ustanovenie § 5 ods. 12 zákona o verejnom obstarávaní. Išlo o zmluvu na dodanie služieb Informačných systémov, zmluvy na vytvorenie programového kódu webovej prezentácie, údržbu a aktualizáciu webovej prezentácie, vytvorenie dizajnu webovej prezentácie a dodanie systému ASPI;
- tým, že v plánovacej etape obstarávania nezahrnul do predpokladanej ceny zákazky všetky plnenia vrátane možného dohodnutého predĺženia na 3,5 roka, porušil citované ustanovenia § 5 ods. 1 a ods. 2 písm. a) a písm. b), resp. ods. 9 písm. b) zákona o verejnom obstarávaní a zároveň tým, že nesprávne stanovil predpokladanú hodnotu zákazky konal v rozpore s ustanovením § 4 ods. 4 písm. a) zákona o verejnom obstarávaní.

Slovenské národné stredisko pre ľudské práva ako subjekt verejnej správy bolo povinné pri hospodárení s verejnými prostriedkami štátneho rozpočtu riadiť sa aj zákonom o rozpočtových pravidlách verejnej správy a zákonom o účtovníctve, nakoľko činnosť strediska je financovaná z dotácií zo štátneho rozpočtu. Kontrolou boli zistené porušenia viacerých ustanovení citovaných zákonných predpisov:

- tým, že sa používal tzv. prevodový mostík, boli nesprávne zatriedované niektoré výdavky a neuplatňovala sa správnym spôsobom rozpočtová klasifikácia, bolo konané v rozpore s ustanovením § 4 ods. 4 zákona o rozpočtových pravidlách;
- predložené zúčtovanie so štátnym rozpočtom za rok 2010 nebolo vypracované na predpísanom tlačive; to, ktoré tvorilo prílohu pokynu Ministerstva financií SR na rok 2010 neobsahovalo číselné vyjadrenie jednotlivých položiek a podpoložiek rozpočtovej klasifikácie a taktiež nebolo rozčlenené na pôvodný rozpočet, upravený rozpočet, skutočnosť a percentuálne vyjadrenie čerpania, čím nebol dodržaný príslušný pokyn Ministerstva financií SR na rok 2010;

- v jednom prípade bola uhradená faktúra za mesačné aktualizácie systému ASPI na rok 2011 už v decembri roku 2010, čo bolo v rozpore s uzatvorenou zmluvou, dodávateľovi bol poskytnutý preddavok, ktorý nebol v zmluve dohodnutý. Tým bolo porušené ustanovenie § 19 ods. 8 zákona o rozpočtových pravidlách a zároveň finančná disciplína v sume 3 542,00 eur v zmysle § 31 ods. 1 písm. l) cit. zákona;
- v ôsmich prípadoch konal kontrolovaný subjekt pri používaní verejných prostriedkov nehospodárne, čím porušil ustanovenie § 19 ods. 6 zákona o rozpočtových pravidlách. Zároveň bola porušená finančná disciplína v zmysle ustanovenia § 31 ods. 1 písm. j) zákona o rozpočtových pravidlách. Napríklad vyplatenie odmien členom správnej rady v roku 2010 v sume 28 611,30 eur bolo nad rámec možností kontrolovaného subjektu, pričom rozsah činnosti správnej rady bol na úrovni roku 2009; úhrada faktúry za dodanie komponentov hardware a ich montáže v sume 10 036,46 eur a nákup predražených licencií od spoločnosti, ktorá podľa Obchodného registra nemala v predmete činnosti oprávnenie na počítačové služby;
- kontrolovaný subjekt porušil v jednom prípade účel použitia finančných prostriedkov tým, že uhradil faktúru za nákup licencie z bežných výdavkov, ktorá mala byť uhradená z kapitálových výdavkov, čím porušil ustanovenie § 19 ods. 1 zákona o rozpočtových pravidlách a zároveň porušil finančnú disciplínu v sume 6 009,30 eur v zmysle § 31 ods. 1 písm. a) zákona o rozpočtových pravidlách; navyše kontrolovaný subjekt tým, že nezaradil licenciu do nehmotného majetku strediska, konal v rozpore s ustanovením § 7 ods. 1 zákona o účtovníctve;
- vo väčšine prípadov neboli k účtovným dokladom priložené ďalšie účtovné záznamy, ako napr. objednávky, dodacie listy a pod., ktoré by priamo alebo nepriamo preukazovali skutočnosti uvedené na účtovných dokladoch v zmysle ustanovenia § 32 ods. 1 písm. a) a písm. b) zákona o účtovníctve;
- kontrolovaný subjekt vo všetkých poznámkach k účtovným závierkam neuvádzal správne údaje o riadiacom a kontrolnom orgáne;
- v účtovnej závierke za rok 2010, t.j. v súvahe a vo výkaze ziskov a strát, boli v kolónkach podpisový záznam osoby zodpovednej za zostavenie účtovnej závierky a osoby zodpovednej za vedenie účtovníctva, podpisy účtovnej poradkyne, t.j. účtovníčky dodávateľa, ktorá však podľa zmluvy bola zodpovedná len za úhrady faktúr, ale nie za zostavenie účtovnej závierky. Pritom však na účtovnej závierke pri podpise účtovníčky dodávateľa bol odtlačok úradnej pečiatky strediska. Za zostavenie účtovnej závierky bol podľa zmluvy zodpovedný dodávateľ účtovných a ekonomických služieb, ktorý mal podľa správnosti účtovnú závierku podpísať a opečiatkovať. Poznámky k predloženej účtovnej závierke za rok 2010 neboli vôbec podpísané, t.j. chýbal podpis zostavovateľa ako aj štatutárneho orgánu strediska. Tým, že na účtovnej závierke nebol správny podpis osoby zodpovednej za účtovnú závierku, správny odtlačok pečiatky a poznámky k účtovnej závierke neboli vôbec podpísané, účtovná závierka neobsahovala všetky náležitosti uvedené v § 17 ods. 2 písm. f) zákona o účtovníctve;
- v poznámkach k účtovnej závierke k 31.12.2009, zostavenej prvýkrát po zavedení eura, kontrolovaný subjekt neuviedol, že zostavená účtovná závierka v súvislosti so zavedením eura obsahuje prepočet porovnateľných peňažných údajov konverzným kurzom vrátane jeho hodnoty, čím porušil ustanovenie § 4 ods. 4 Vyhlášky Ministerstva financií SR č. 75/2008 Z. z., ktorou sa ustanovujú pravidlá vykazovania, prepočtu a zaokrúhľovania peňažných súm v súvislosti s prechodom na menu euro na účely účtovníctva, daní a colné účely;

- kontrolovaný subjekt nedodrжал ustanovenie príslušného Opatrenia Ministerstva financií SR, keď v Poznámkach k 31.12.2009 neuviedol opis údajov na podsúvahových účtoch, ktorými boli významné položky prenájatého majetku, ktorý využíval vo svojej činnosti;
- kontrolovaný subjekt nepreukázal vykonanie inventarizácie všetkého majetku a záväzkov, čím porušil ustanovenie § 30 ods. 2 a ods. 3 zákona o účtovníctve;
- kontrolovaný subjekt si nesplnil povinnosť, keď inventarizáciou preukázateľne neoveril ku dňu riadnej účtovnej závierky, či stav majetku, záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov v účtovníctve zodpovedá skutočnosti, čím porušil ustanovenie § 29 ods. 1 až ods. 3 zákona o účtovníctve;
- kontrolovaný subjekt nevykonal dokladovú inventúru všetkého finančného majetku, keď nevyhotovil inventúrne súpisy majetku vedenom na bankových účtoch. Taktiež pri dokladovej inventúre nevyhotovil inventúrne súpisy záväzkov vedených na účtoch v účtovnej triede 3 a inventarizáciou nezabezpečil preukázateľnosť účtovníctva, čím konal v rozpore s ustanovením § 8 ods. 4 zákona o účtovníctve, lebo nevyhotovil preukázateľné účtovné záznamy pri vykonaní inventarizácie majetku a záväzkov;
- porovnaním vyhodnotenia inventarizácie majetku a záväzkov a rozdielu majetku a záväzkov počas kontroly Najvyššieho kontrolného úradu SR v roku 2008 so zisteným stavom počas terajšej kontroly za roky 2008 až 2010 bolo zistené, že Slovenské národné stredisko pre ľudské práva naďalej porušovalo ustanovenie § 8 ods. 1 zákona o účtovníctve tým, že nevedlo účtovníctvo preukázateľne a zrozumiteľne.

Okrem uvedených nedostatkov bolo zistené, že počas kontrolovaného obdobia výkonnej riaditeľke nebolo pri zasadnutiach správnej rady priznané hlasovacie právo ani v prípadoch, za ktoré zodpovedá ako štatutárny orgán v zmysle zákona o zriadení strediska. Predovšetkým ide o činnosť a riadne hospodárenie strediska pri vynakladaní verejných prostriedkov. Vzhľadom na to, že výkonný riaditeľ činnosť strediska riadi a kontroluje, nemôže mať obmedzené svoje právomoci pri rokovaní správnej rady s výnimkou jeho osoby.

Odmeny za činnosť členov správnej rady spojené s výkonom funkcie člena správnej rady neboli v rozpore so stanoveným účelom medzinárodnej zmluvy, avšak nárok na odmeny a ich vyplatenie nebolo v súlade so schválenými uzneseniami správnej rady, s platnými štatútmi kontrolovaného subjektu a rokovacím poriadkom správnej rady, ale ani s finančnými možnosťami Slovenského národného strediska pre ľudské práva.

Na základe uvedeného bolo hodnotené vyplatenie odmien za rok 2009 v sume 7 200,00 eur ako porušenie finančnej disciplíny v zmysle § 31 ods. 1 písm. b) zákona o rozpočtových pravidlách a za rok 2010 ako nehospodárne konanie, čím bola porušená finančná disciplína v zmysle § 31 ods. 1 písm. j) zákona o rozpočtových pravidlách.

Výsledky kontroly boli prerokované s výkonným riaditeľom Slovenského národného strediska pre ľudské práva, ktorému bolo uložené prijať opatrenia na odstránenie zistených nedostatkov.

O výsledku kontroly boli informovaní: podpredseda vlády SR pre ľudské práva a národnostné menšiny, predsedníčka Výboru Národnej rady SR pre ľudské práva a národnostné menšiny a predseda Výboru Národnej rady SR pre financie a rozpočet.